

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 45g/2018

privind excepția de neconstituționalitate
a unor prevederi din articolul 126 din Codul penal
(*stabilirea proporțiilor mari și deosebit de mari*)

CHIȘINĂU

8 mai 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

Dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
Dlui Aurel BĂIEȘU,
Dlui Igor DOLEA,
Dlui Victor POPA,
Dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Eugenia Mîța, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 26 aprilie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 8 mai 2018 în camera de consiliu,

Prezintă următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a sintagmei „în vigoare la momentul săvârșirii faptei” din articolul 126 din Codul penal, ridicată de către dl avocat Constantin Tănase, în dosarul nr. 21cr-48/2018, pendinte la Curtea de Apel Bălți.
2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 26 aprilie 2018, de către judecătorul Svetlana Șlehtițki de la Curtea de Apel Bălți, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Curții de Apel Bălți se află în examinare recursul împotriva încheierii Judecătoriei Soroca privind reducerea sancțiunii aplicate Marinei Gherasimova, condamnată pentru comiterea infracțiunii prevăzute la articolul 332 alin. (1) din Codul penal.
4. În cadrul ședinței de judecată din 11 aprilie 2018, dl avocat Constantin Tănase, care reprezintă interesele Marinei Gherasimova, a ridicat excepția de neconstituționalitate a sintagmei „în vigoare la momentul săvârșirii faptei” din articolul 126 din Codul penal.
5. Prin încheierea din aceeași dată, instanța a admis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a dispus trimiterea sesizării către Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

7. Prevederile relevante ale Codului penal sunt următoarele:

Articolul 126 Proporții deosebit de mari, proporții mari, daune considerabile și daune esențiale

„(1) Se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

(11) Se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

(2) Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că prevederile criticate încalcă dispozițiile constituționale referitoare la retroactivitatea legii penale sau contravenționale mai favorabile. Acestea ar reglementa situații care au avut loc înainte de momentul intrării în vigoare a noilor reglementări privind modul de apreciere a caracterului deosebit de mare al pagubei.

B. Aprecierea Curții

9. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

10. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului penal, ține de competența Curții Constituționale.

11. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, ridicată de către dl avocat Constantin Tănase, în dosarul nr. 21cr-48/2018, pendinte la Curtea de Apel Bălți, este formulată de către subiectul abilitat cu acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

12. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie sintagma „în vigoare la momentul săvârșirii faptei” din articolul 126 din Codul penal.

13. Curtea observă că autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale contestate încalcă articolul 22 din Constituție, potrivit căruia nimeni nu poate fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii lor, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu poate fi aplicată nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea subliniază că principiul activității legii penale în timp presupune, ca regulă generală, aplicarea legii penale în cazul tuturor infracțiunilor săvârșite în perioada în care aceasta este în vigoare. Acest principiu este indisolubil legat de principiul legalității. Principiul legalității cunoaște excepții, cum ar fi aplicarea retroactivă a legii penale mai favorabile sau principiul *mitior lex*, potrivit căruia în situațiile determinate de succesiunea legilor penale este aplicabilă legea penală mai favorabilă.

15. Astfel, în conformitate cu articolul 8 din Codul penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar potrivit articolului 10 alin. (2) din Codul penal, legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

16. Curtea menționează că dispozițiile criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate în raport cu aceleași prevederi constituționale. Astfel, prin Decizia nr. 2 din 19 ianuarie 2017, Curtea s-a pronunțat în privința constituționalității sintagmei „în vigoare la momentul săvârșirii faptei” din articolul 126 din Codul penal.

17. În Decizia menționată *supra* Curtea a reținut că momentul în funcție de care se stabilește cuantumul proporțiilor mari și deosebit de mari nu creează incertitudini (§ 23).

18. De asemenea, în paragraful 27 al acestei Decizii, Curtea a subliniat că efectul retroactiv al legii penale ține de aplicabilitatea noii legi penale mai favorabile în raport cu legea anterioară. O eventuală problemă de aplicare a legii mai favorabile de către instanțele de drept comun nu ține de competența Curții Constituționale în cazurile din categoria din care face parte prezenta cauză.

19. Deoarece nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, atât considerentele, cât și soluția deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

20. Prin urmare, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a sintagmei „în vigoare la momentul săvârșirii faptei” din articolul 126 din Codul penal, ridicată de către dl avocat Constantin Tănase, în dosarul nr. 21cr-48/2018, pendinte la Curtea de Apel Bălți.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

*Chișinău, 8 mai 2018
DCC nr. 38
Dosarul nr. 45g/2018*